

DECYZJA RADY (UE) 2023/2888

z dnia 11 grudnia 2023 r.

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Porozumienia w sprawie połowów na południowym obszarze Oceanu Indyjskiego, oraz uchylecia decyzji (UE) 2019/858

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją Rady 2008/780/WE ⁽¹⁾ Unia zawarła Porozumienie w sprawie połowów na południowym obszarze Oceanu Indyjskiego (SIOFA), na mocy którego ustanowiono Spotkanie Stron SIOFA.
- (2) Spotkanie Stron SIOFA jest organem odpowiedzialnym za ochronę zasobów połowowych i zarządzanie nimi w obszarze obowiązywania SIOFA. Takie środki staną się wiążące dla Unii.
- (3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 ⁽²⁾ stanowi, że Unia ma zapewnić, by działalność w zakresie połowów i akwakultury była zrównoważona środowiskowo w perspektywie długoterminowej oraz zarządzana w sposób spójny z celami w zakresie osiągnięcia korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia oraz przyczyniania się do dostępności dostaw żywności. Rozporządzenie to stanowi również, że Unia ma stosować podejście ostrożnościowe do zarządzania rybołówstwem i dążyć do zapewnienia, by eksploatacja żywych zasobów morza umożliwiała odbudowę populacji poławianych gatunków i utrzymywanie ich powyżej poziomów pozwalających uzyskać maksymalny podtrzymywalny połów. Rozporządzenie stanowi także, że Unia ma stosować środki zarządzania i ochrony oparte na najlepszych dostępnych opiniach naukowych, wspierać rozwój wiedzy naukowej i doradztwa naukowego, stopniowo eliminować odrzuty, propagować metody połowów, które przyczyniają się do bardziej selektywnych połowów, oraz eliminować i ograniczać w jak największym stopniu przypadkowe połowy, dążyć do prowadzenia połowów o niskim stopniu oddziaływania na ekosystem morski i zasoby połowowe. Ponadto rozporządzenie (UE) nr 1380/2013 wyraźnie stanowi, że Unia ma kierować się tymi celami i zasadami w ramach zewnętrznych stosunków w zakresie rybołówstwa.
- (4) Zgodnie z komunikatami Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030. Przywracanie przyrody do naszego życia”, „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” i „Strategia „od pola do stołu» na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” podstawowe znaczenie mają ochrona przyrody i odwrócenie degradacji ekosystemów. Zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej nie mogą zagrażać dostępności towarów i usług, które zdrowe ekosystemy morskie zapewniają rybakom, społecznościom nadbrzeżnym i całej ludzkości.
- (5) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym” odnosi się do konkretnych środków służących ograniczeniu zanieczyszczenia mórz tworzywami sztucznymi, jak również gubienia lub porzucania narzędzi połowowych na morzu. Ponadto komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Droga do zdrowej planety dla wszystkich. Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby” ma na celu ograniczenie o 50 % ilości odpadów z tworzyw sztucznych w morzu oraz o 30 % ilości mikrodrobin plastiku uwalnianych do środowiska.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2008/780/WE z dnia 29 września 2008 r. dotycząca zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Porozumienia w sprawie połowów na południowym obszarze Oceanu Indyjskiego (Dz.U. L 268 z 9.10.2008, s. 27).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

- (6) We wspólnym komunikacie do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Wyznaczenie kierunku działań na rzecz zrównoważonej niebieskiej planety” podkreślono znaczenie ochrony różnorodności biologicznej mórz w ramach działań zewnętrznych Unii. Unia jest najważniejszym podmiotem w regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) i organach ds. rybołówstwa na całym świecie. Na tych forach Unia propaguje zrównoważony rozwój zasobów rybnych i przejrzysty proces decyzyjny oparty na rzetelnych opiniach naukowych, rozwija badania naukowe i zwiększa poziom przestrzegania przepisów.
- (7) Należy ustalić stanowisko, jakie powinno zostać zajęte w imieniu Unii w ramach Spotkania Stron SIOFA w latach 2024–2028, ponieważ środki ochrony i egzekwowania przyjęte przez coroczne Spotkanie Stron SIOFA staną się wiążące dla Unii i mogą w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść prawa Unii, a mianowicie na rozporządzenia Rady (WE) nr 1005/2008 ⁽³⁾ i (WE) nr 1224/2009 ⁽⁴⁾ oraz na rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403 ⁽⁵⁾.
- (8) Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w ramach Spotkania Stron SIOFA, jest obecnie określone w decyzji Rady (UE) 2019/858 ⁽⁶⁾. Należy uchylić tę decyzję i zastąpić ją nową decyzją obejmującą lata 2024–2028.
- (9) W związku ze zmianami zachodzącymi w zasobach połowowych w obszarze obowiązywania SIOFA oraz związaną z tym koniecznością ustalenia stanowiska Unii, które uwzględni te zmiany, w tym nowe informacje naukowe i inne istotne informacje przedstawione przed posiedzeniami Spotkania Stron SIOFA lub w ich trakcie, należy ustanowić procedury, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy między instytucjami Unii zapisaną w art. 13 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, na potrzeby corocznego doprecyzowywania stanowiska Unii na lata 2024–2028,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii na posiedzeniach Spotkania Stron Porozumienia w sprawie połowów na południowym obszarze Oceanu Indyjskiego (SIOFA), określono w załączniku I.

Artykuł 2

Coroczne doprecyzowanie stanowiska Unii, jakie ma być zajęte na posiedzeniach Spotkania Stron SIOFA, odbywa się zgodnie z załącznikiem II.

Artykuł 3

Stanowisko Unii określone w załączniku I podlega ocenie i, w stosownych przypadkach, przeglądowi, których dokonuje Rada na wniosek Komisji, najpóźniej na potrzeby corocznego posiedzenia Spotkania Stron SIOFA w 2029 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 (Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające unijny system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi oraz uchylenia rozporządzenia Rady (WE) nr 1006/2008 (Dz.U. L 347 z 28.12.2017, s. 81).

⁽⁶⁾ Decyzja Rady (UE) 2019/858 z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej na Spotkaniu Stron Porozumienia w sprawie połowów na południowym obszarze Oceanu Indyjskiego (SIOFA), i uchylająca decyzję z dnia 12 czerwca 2017 r. określającą stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii na forum Spotkania Stron SIOFA (Dz.U. L 140 z 28.5.2019, s. 21).

Artykuł 4

Uchyła się decyzję Rady (UE) 2019/858.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 grudnia 2023 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
L. PLANAS PUCHADES

ZAŁĄCZNIK I

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Porozumienia w sprawie połowów na południowym obszarze Oceanu Indyjskiego (SIOFA)

1. ZASADY

W ramach SIOFA Unia:

- a) zapewnia, aby środki podejmowane w ramach SIOFA były zgodne z prawem międzynarodowym, a w szczególności z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., porozumieniem Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi z 1995 r., porozumieniem Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu z 1993 r. oraz porozumieniem FAO o środkach stosowanych przez państwo portu z 2009 r.;
- b) propaguje cele porozumienia w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową oraz cele przyjęte na 15. Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, w szczególności odnoszące się do zwiększenia ochrony różnorodności biologicznej mórz i ochrony 30 % światowych oceanów w ramach chronionych obszarów morskich;
- c) przyczynia się do realizacji Europejskiego Zielonego Ładu, zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 23 października 2020 r. pt. „Różnorodność biologiczna – potrzeba pilnych działań”, konkluzjami Rady z dnia 10 czerwca 2021 r. pt. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu”, szczególnie w zakresie ochrony przyrody, oraz z konkluzjami Rady z dnia 19 października 2020 r. w sprawie strategii „Od pola do stołu”, a także do kształtowania silniejszej pozycji Europy na świecie;
- d) działa zgodnie z celami i zasadami Unii realizowanymi w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, w szczególności poprzez stosowanie zasady ostrożnego zarządzania zasobami oraz dzięki celom dotyczącym maksymalnego podtrzymywalnego połowu gatunków określonym w art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, aby wspierać wdrażanie podejścia ekosystemowego do zarządzania rybołówstwem, unikać przypadkowych połowów i w jak największym stopniu je ograniczać, stopniowo eliminować odrzuty, a także aby zminimalizować wpływ działalności połowowej na ekosystemy morskie i ich siedliska, jak również aby poprzez promowanie opłacalnego ekonomicznie i konkurencyjnego unijnego rybołówstwa zapewniać odpowiedni standard życia osobom zależnym od działalności połowowej i uwzględniać interesy konsumentów;
- e) działa zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 19 marca 2012 r. dotyczącymi komunikatu Komisji w sprawie zewnętrznego wymiaru wspólnej polityki rybołówstwa;
- f) działa zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 13 grudnia 2022 r. pt. „Międzynarodowe zarządzanie oceanami: bezpieczeństwo, ochrona oraz czystość mórz i oceanów, a także zrównoważone zarządzanie nimi” w odniesieniu do ochrony różnorodności biologicznej mórz;
- g) pracuje na rzecz odpowiedniego zaangażowania zainteresowanych stron w fazę przygotowywania środków SIOFA i zapewnia zgodność środków przyjmowanych w ramach SIOFA z celami porozumienia SIOFA;
- h) propaguje stanowiska spójne z najlepszymi praktykami regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) w tym samym obszarze;
- i) dąży do spójności i osiągnięcia synergii z unijną polityką w ramach dwustronnych stosunków z państwami trzecimi w dziedzinie rybołówstwa oraz gwarantuje spójność z innymi politykami, zwłaszcza w zakresie stosunków zewnętrznych, zatrudnienia, środowiska, handlu, rozwoju, badań naukowych i innowacyjności;
- j) dąży do stworzenia równych warunków działania dla floty unijnej w obszarze obowiązywania SIOFA, na podstawie takich samych zasad i norm jak te, które mają zastosowanie w prawie Unii, oraz do promowania jednolitego stosowania tych zasad i norm;
- k) propaguje koordynację między SIOFA a istniejącymi RFMO i regionalnymi konwencjami morskimi oraz współpracę z organizacjami światowymi, stosownie do przypadku, w ramach ich mandatów i w razie potrzeby;
- l) wspiera mechanizmy współpracy między RFMO niezajmującymi się połowami tuńczyka, które to mechanizmy są podobne do tzw. procesu z Kobe, który dotyczy RFMO zajmujących się połowami tuńczyka.

2. KIERUNKI DZIAŁANIA

W stosownych przypadkach Unia stara się wspierać podejmowanie przez SIOFA działań, takich jak:

- a) środki mające na celu propagowanie ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej oraz propagowanie trwałość zasobów stad oraz uwzględnianie kwestii zmiany klimatu w procesie decyzyjnym;
- b) środki ochrony i zarządzania w odniesieniu do zasobów połowowych w obszarze obowiązywania SIOFA podejmowane na podstawie najlepszej dostępnej wiedzy naukowej oraz zasady ostrożnego zarządzania zasobami, w tym całkowite dopuszczalne połowy i kwoty lub regulacje nakładu połowowego w rybołówstwie w przypadku pozyskiwania żywych morskich zasobów biologicznych podlegających regulacjom SIOFA, co pozwoliłoby na uzyskanie maksymalnego podtrzymywalnego połowu. W razie konieczności, do tych środków ochrony i zarządzania włącza się środki szczególnie dotyczące przeławianych stad, tak aby nakład połowowy utrzymany był na poziomie zgodnym z dostępnymi uprawnieniami do połowów;
- c) środki mające na celu propagowanie gromadzenia danych, badań naukowych i podejmowania decyzji zarządczych na podstawie naukowych kryteriów, środki mające na celu propagowanie wzmocnienia komitetu ds. zgodności, kultury przestrzegania przepisów i prowadzenia okresowych niezależnych ocen skuteczności;
- d) środki mające na celu zapobieganie nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym (NNN) połowom oraz ich powstrzymywanie i eliminowanie w obszarze obowiązywania SIOFA, w tym umieszczenie w wykazie statków NNN i wpisywanie do wykazu statków NNN statków ujętych w wykazach innych RFMO, a także środki propagujące identyfikowalność ryb i produktów rybołówstwa na podstawie dobrowolnych wytycznych w sprawie systemu dokumentowania połowów;
- e) środki monitorowania, kontroli i nadzoru w obszarze obowiązywania SIOFA w celu zapewnienia skuteczności kontroli i zgodności ze środkami przyjętymi w ramach SIOFA, w tym wzmocnienie kontroli operacji przeładunku na podstawie dobrowolnych wytycznych FAO dotyczących przeładunku;
- f) środki mające na celu zminimalizowanie negatywnego wpływu działalności połowowej na różnorodność biologiczną mórz oraz na ekosystemy morskie i ich siedliska, w tym środki ochrony wrażliwych ekosystemów morskich znajdujących się w obszarze obowiązywania SIOFA, zgodne z SIOFA oraz z międzynarodowymi wytycznymi FAO dotyczącymi zarządzania dalekomorskimi połowami głębinowymi oraz środki, których celem jest zapobieżenie w jak największym stopniu przypadkowym połowom oraz ich ograniczenie, zwłaszcza w odniesieniu do wrażliwych gatunków morskich, jak również stopniowe wyeliminowanie odrzutów;
- g) środki służące zmniejszeniu zanieczyszczenia morza i niedopuszczaniu do wyrzucania tworzyw sztucznych do morza oraz zmniejszeniu wpływu tworzyw sztucznych obecnych w morzu na różnorodność biologiczną mórz i ekosystemy, w tym środki służące ograniczeniu wpływu porzuconych, zagubionych lub w inny sposób wyrzuconych do oceanu narzędzi połowowych oraz mające na celu ułatwienie identyfikacji i odzysku takich narzędzi na podstawie dobrowolnych wytycznych FAO w sprawie oznakowania narzędzi połowowych;
- h) środki mające na celu zakaz połowów służących jedynie do pozyskiwania płetw rekinów oraz ustanowienie wymogu wyładunku wszystkich rekinów ze wszystkimi płetwami naturalnie połączonymi z korpusem;
- i) zalecenia wspierające wdrażanie Konwencji dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa Międzynarodowej Organizacji Pracy, w stosownych przypadkach oraz w zakresie dozwolonym w ramach odpowiednich dokumentów statutowych;
- j) wspólne strategie, w stosownych przypadkach, z innymi RFMO, w szczególności z tymi, które są zaangażowane w zarządzanie rybołówstwem w tym samym regionie;
- k) dodatkowe środki techniczne na podstawie opinii organów pomocniczych i grup roboczych SIOFA;
- l) środki spójne z celami w zakresie osiągnięcia korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia oraz przyczyniania się do dostępności dostaw żywności.

ZAŁĄCZNIK II

Coroczne doprecyzowanie stanowiska Unii, jakie ma być zajęte na posiedzeniach Spotkania Stron Porozumienia w sprawie połowów na południowym obszarze Oceanu Indyjskiego

Przed każdym posiedzeniem Spotkania Stron SIOFA, na którym organ ten ma przyjąć decyzje mające skutki prawne dla Unii, należy podjąć niezbędne kroki, aby stanowisko wyrażone w imieniu Unii uwzględniało najnowsze informacje naukowe i inne istotne informacje przekazane Komisji, zgodnie z zasadami i kierunkami działania określonymi w załączniku I.

W tym celu i na podstawie tych informacji Komisja przekazuje Radzie lub jej organom przygotowawczym w odpowiednim terminie przed każdym posiedzeniem Spotkania stron SIOFA pisemny dokument zawierający szczegółowe określenie stanowiska Unii w celu przedyskutowania i zatwierdzenia szczegółów stanowiska, które ma być wyrażone w imieniu Unii.

Jeżeli podczas posiedzenia Spotkania Stron SIOFA, w tym na miejscu, niemożliwe jest osiągnięcie porozumienia co do uwzględnienia w stanowisku Unii nowych elementów, kwestię tę przekazuje się Radzie lub jej organom przygotowawczym.
